

Informatienota

Onderwerp

Financiële effecten septembercirculaire 2024.

Datum

17 oktober 2024

Aan

Raad

Zaaknummer

018465298

Van

College van burgemeester en wethouders

Informatienota

Inleiding

Op Prinsjesdag ontvingen wij de Septembercirculaire van het Gemeentefonds gebaseerd op de Miljoenennota 2025 van het Rijk. Met deze informatienota geven wij u inzicht in de financiële gevolgen van de circulaire voor onze gemeente.

Algemene beeld

Bij de begroting 2025-2028 is uitgegaan van de meicirculaire 2024. De septembercirculaire laat ten opzichte van de meicirculaire een positief beeld zien. Bij de verwerking van de meicirculaire zijn reeds bedragen voor loon- en prijsontwikkelingen in de begroting verwerkt. De septembercirculaire laat echter zien dat voor de jaren 2027 en 2028 een extra reservering noodzakelijk is. Daarnaast ontvangen wij geld voor werkzaamheden waarvan wij de kosten ook nog in de begroting moeten verwerken. Uiteindelijk leidt de septembercirculaire tot een positief resultaat over de jaren 2024 tot en met 2028.

Voornaamste wijzigingen

De belangrijkste wijzigingen die in de septembercirculaire verwerkt zijn betreffen:

1. BTW-compensatiefonds:
2. Loon- en prijsbijstelling;
3. Openbare bibliotheek
4. Besparingsverlies jeugd
5. Indexatie Wmo demografie

1. BTW-compensatiefonds

Het BTW-Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2024 € 447 miljoen. Voor de gemeente Urk betekent dit een voordeel van € 459.000.

2. Loon- en prijsbijstelling

Uitgangspunt is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product volgt. Het accres is gesplitst in een volume- en een nominaal deel (LPO), waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres..

Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. In de septembercirculaire is een nieuwe raming voor het accres 2025 en verder opgenomen. Voor de jaren 2025 tot en met 2029 is de raming van het volume deel neerwaarts bijgesteld.

De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Voor 2025 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld.

3. Openbare bibliotheek

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna zal een wettelijke zorgplicht voor gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden.

Hiervoor is in 2025 en 2026 in totaal een bedrag van € 59,3 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van een bedrag van € 2,95 per inwoner. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner leidt tot een bedrag lager dan € 100.000 wordt de uitkering aangevuld tot € 100.000. Gemeente Urk ontvangt € 100.000. Deze gelden zullen wij hiervoor oormerken.

4. Besparing Jeugdzorg

Het kabinet Rutte IV had besloten om te besparen op jeugdzorg. Het kabinet Schoof zet de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd door en laat de besparing Jeugdzorg vanaf 2026 structureel vervallen. In de septembercirculaire 2024 is dit verwerkt door een toevoeging aan het cluster Individuele voorzieningen jeugd van € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027. Het positieve gevolg voor de gemeente Urk hiervan is in 2026 € 606.000, in 2027 € 624.000, in 2028 € 629.000 en in 2029 € 634.000. Deze gelden zullen wij hiervoor oormerken.

5. Indexatie Wmo demografie

Het Rijk en gemeenten werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven van gemeenten voor de wettelijke zorgtaken Wmo. De verwachting is dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de Wmo niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm is in de septembercirculaire 2024 vanaf 2026 een jaarlijks bedrag € 75 miljoen oplopend tot € 300 miljoen in 2029 opgenomen. Het positieve gevolg voor de gemeente Urk hiervan is in 2026 € 55.000, in 2027 € 108.000, in 2028 € 160.000 en in 2029 € 211.000. Deze gelden zullen wij hiervoor oormerken.

Aanvullende informatie over de septembercirculaire vanuit de VNG

Op woensdag 9 oktober is vanuit de VNG informatie verzonden over het te laag ramen van het acces door het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De gevolgen van deze omissie voor gemeente Urk zijn begroot op € 50.000 in 2025 oplopend tot € 203.000 in 2028. De omissie zal het Ministerie van Binnenlandse Zaken bij de decembercirculaire herstellen.

Wat betekent dit voor de meerjarenbegroting 2025-2028?

Bij de meerjarenbegroting 2025-2028 is een financieel beeld gepresenteerd. De nieuwe informatie uit de septembercirculaire leidt tot een positiever beeld. In onderstaand overzicht is het financieel beeld (inclusief gevolgen van de septembercirculaire, inclusief correcties) geschetst.

Meerjarenbegroting 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo na begroting	357	-1.592	-1.441	-728
Gevolgen septembercirculaire	292	761	433	271
Begrotingssaldo na septembercirculaire	649	-831	-1.008	-457
Aanpassing fout accres (wordt georrigeerd bij de decembercirculaire)	52	93	143	203
Begrotingssaldo na septembercirculaire (gecorrigeerd)	701	-738	-865	-254

Wij verwerken deze informatie in een aantal planning & controlproducten.

Deze financiële effecten kunnen wij voor 2024 niet meer in de begroting verwerken en zal in de jaarrekening leiden tot een positief resultaat. De begrotingsaanpassing voor het jaar 2025 verwerken wij bij de Tussenrapportage 2025 en het meerjarig karakter wordt verwerkt als autonome ontwikkeling binnen de Kadernota 2026.